

den Tid og i den paafølgende Tid, ogsaa har bidraget meget til Hovoriets raskere Afsløsning end forhen. At der i en senere Tid skulde gives en Tvangsløve for Hovoriets Afsløsning, det var Noget, som Regjeringen ikke var betænkt paa dengang, den udsædte Placaten af 9de Marts 1838; thi da gik man netop ud fra den modsatte Forudsætning, ligesom ogsaa de Andragender, der kom fra Stænderne, gik ud fra denne modsatte Forudsætning. At Placaten derfor nu maa betragtes som mindre ønskelig, end man i sin Tid betragtede den, det er saa ganske naturligt; men just det, der anføres, at selv en Opmuntring ikke var tilstrækkelig til at fremme Hovoriets Afsløsning med den Raskhed, som man havde ønsket, det beviser jo, at der behøvedes under de daværende Forhold nogen Opmuntring dertil. Jeg vil gjerne troe, at, naar man havde givet lidt mere Tid den Gang, saa kunde Formaålet have været opnaaet uden saadanne Opmuntringer ad den aldeles frivillige Vej; men man kan dog ikke bedømme de Lovs og Guldbrydelsens af disse, som til hin Tid er skeet, i Genhold til de Lovs, som senere ere udfomne. Naar den ærede Taler erklærede, at den Bevilling, som han ytrede, at et Rygte sagde, der var givet en Godseier, efterat han ved Dom havde sin Bevilling forbrudt, ikke vilde være lovstridig, men at den derimod vilde i høj Grad krænke Moralitetens Grundsætninger, saa har jeg aldrig antaget, at Regjeringen nogensinde burde give en Bevilling, som ikke, foruden at ligge indenfor den rette Grænse for dens Myndighed, ogsaa var overeensstemmende med og svarede til alle moralske Forhold.

3. Pedersen: Det var i Anledning af den høitærede Indenrigsministers Øtring, at han ikke troede, det var vanskeligt at faae at vide, hvilke Gaarde der vare paatænkte at skulle inddrages, i Slutningen af hans Foredrag, at jeg bad om Ordet. Jeg har for et Aar siden gjort mig Uleilighed for at tjene en Mand i min Valgfreds, for at skaffe ham en Oplysning i saa Henseende; men det blev da tilskjendegivet mig i Indenrigsministeriet, at der for 1838, eller kort efterat denne Rentekammeranordning udfom, ikke var udstedt nogen Bevilling; men, om der var udstedt no-

gen i den seneste Tid, vilde være altfor vidtløftigt for Indenrigsministeriet at oplyse. Det erklærede tillige, at det formæentlig var paa et vist Areal, og ikke paa nogen enkelt Bondegård; men, da det, efter min Overbevisning er sandsynligt, at der er mange Gaarde, som ere særligt udsæete til at inddrages, saa vil det være meget ønskeligt, om den Oplysning kom tilstede, som den ærede Interpellant ønsker; og jeg skulde meget understøtte en saadan Bøn til den ærede Indenrigsminister, fordi der er flere Gaardmand, der leve i en frygtagtig Tilstand med Hensyn til, at de troe, at al deres Flid og Capital, som de anvende paa Gaardene, vil være ganske omsonst, naar de troe paa en saadan Bevilling, som maaskee ikke er tilstede. De have faaet en Formodning derom, som virker hæmmende paa Agerbrugets Opsving, til Skade for det Almindelige, hvorimod de ved Underretning om, at Bevillingen ikke var tilstede, vilde faae en større Lyst til at anvende Noget, fordi de da kunne vente at faae Nytte deraf, og, skulde Bevillingen være tilstede, da var det en begrundet Ret, de havde, til s. Ex. ikke at anvende det paa Forbedringer, som de ellers kunne have Lyst til; jeg vil ikke ønske, at de skulle tabe deres Lyst til almindelige Forbedringer, men de skulde dog have Ret til, naar en Søn bestyrede Gaarden for sin Moder eller for en gammel Fader, da ikke at lade Leiligheden gaae tabt til at søge andet Erhverv paa anden Eiendom. Det vilde dog være fornøftigere, end at han skulde henstide sine Aar i Haab om at komme i Besiddelse af den Gaard, som han useilbarligt ikke vil kunne faae. Derfor troer jeg, at en Oplysning i saa Henseende kan være nødvendig; og jeg vil, da jeg har Ordet, tillige tillade mig den Bøn til den høitærede Indenrigsminister, at han ikke giver Bevilling til, at hverken Selveiere eller Godseiere faae Ret til at sammenlægge Gaarde. Det er saare skadeligt for det Almindelige, idet en jævn udbredt Velstand er langt bedre end Fattigdom hos Mange og Rigdom hos Enkelte, og det leder det useilbarligt til, naar Selveierbønder faae Tilladelse dertil, fordi de da kunne skaffe Attester og anbefalinger paa indgivet Ansøgning i den Retning. Et Exempel i den Henseende skal